

A munka (végzés) jövője – szakértői megbeszélés

2016. 05. 04.

2016. május 3-án szakértői megbeszélésre került sor a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ) székházában a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) kezdeményezéséről. A kérdés nem csak az, hogy a munkavégzés hogyan változik meg a „robotizáció”, vagy a „digitalizáció” hatásaitól...

Az eseményen a Friedrich Ebert Alapítványt (FES) részéről a budapesti iroda vezetője valamint munkatársa, az ILO budapesti irodájától a munkavállalói aktivitásokért felelős szakértő volt jelen, valamint valamennyi magyar konföderáció is 2-2 fővel képviseltette magát.

Megnyitójában *György Károly*, a MASZSZ nemzetközi ügyekért felelős munkatársa ismertette, hogy az ILO alapításának 100. évfordulójára (2019) készülve, *Guy Ryder* ILO főigazgató kezdeményezést hirdetett „**A munka jövője**” címmel. A téma választását a munka világában végbemenő mélyreható új folyamatok indokolták: többek közt a termelés és a foglalkoztatás változásai az új technológiák, a klímaváltozás következtében, a foglalkoztatás, az egyenlőség, a fenntarthatóság, biztonság, a munkaerő mobilitás, a szociális párbeszéd kérdéseit érintő kihívások. Mivel mindezek a folyamatok hatékony válaszokat igényelnek a társadalmi igazságosság érvényre juttatásáért, erre nemcsak az ILO-nak de a tagállamoknak is készülniük kell egy tripartit együttműködés keretében.

Kordás László, a MASZSZ elnöke hozzátette, napjainkban a magyar szakszervezeti mozgalom legfontosabb feladata az, hogy közösen lépjenek fel a konföderációk a magyar munkavállalókat érintő legsürgősebb kérdésekben, így a bérek emeléséért, a szakszervezeti tisztségviselők védett helyzetének megőrzéséért, megerősítéséért és a nemek közötti bérszakadékok csökkentéséért. Következőként Jan Niklas Engels, a FES budapesti irodájának vezetője hangsúlyozta ki beszédében, hogy mennyire fontos (lenne) egy nemzeti párbeszéd a

munka jövőjéért és pozitív példának hozta fel Németországot, ahol ez egy kiemelt szakpolitikai témakör.

A bevezetők után *Grigor Gradev* az ILO szakértője hangsúlyozta, a munkát érintő változások már elkezdődtek, vagyis a változásokat már éljük, de a szakszervezetek még le vannak maradva ezen a téren és nagyon fontos, hogy a szakszervezetek tudatosan felkészüljenek történésekre és a jövőbeli várható változásokra, majd részletesen ismertette az ILO „A munka jövője” kezdeményezést. Az ILO főigazgatója 2015 decemberében levélben fordult a tagállamok kormányaihoz, ösztönözve őket, hogy a szociális partnerek bekapcsolásával tripartit nemzeti párbeszédet folytassanak 2016 során a munka jövője kezdeményezéshez kapcsolódó kihívások, ötletek, javaslatok és a további lépések meghatározása érdekében. 2016-ban a kezdeményezés megvalósításához szükséges a keretek és célok meghatározása a fő cél, ehhez az ILO 4 témában javasolt ún. „centenárium” párbeszédet. A kiemelt témakörök:

- Munka és társadalom
- Tisztos munka mindenkinek
- A munka és a termelés szervezése
- A munka irányítása

2017-2018 során az ILO magas szintű bizottságot hoz létre a témában, amelynek a munkája 2018-ban bizottsági jelentések formájában is láthatóvá válik. A négy éves munka 2019-ben zárul egy nemzetközi konferenciával, ahol a főigazgató jelentést ad közre a négy éves munkáról, annak eredményeiről és következtetéseiről és a résztvevők ajánlásokat fognak megfogalmazni. Szintén ezen a konferencián dől el a nemzetközi szervezet további mandátuma a témakörrel kapcsolatosan.

Az előadó hozzátette, az ILO korlátozott anyagi keretekkel rendelkezik, de az adott keretek között kiemelten kezeli a témakört. Beszélt a technológiai változásokról (pl. robotizáció), arról, hogy a fiatalok már szinte beleszületnek a digitális világba, a „közösségi gazdaságról” (sharing economy), a „közösségi kiszervezésről” (crowd outsourcing), és a közösségi finanszírozásról (crowd funding). A változások kapcsán a legkiszolgáltatottabb réteg az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók lesznek, őket fogja a leghamarabb hátrányosan érinteni a fejlődés.

A kávészünet után *Kuti László*, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés vázolta fel a hazai helyzetet. Történelmi példákkal kezdte, miszerint a fejlődés során a munka, illetve az ahhoz való hozzáállás mindig egy központi kérdés volt. Véleménye szerint, amíg ember lesz, addig munka is lesz, és munkával kapcsolatos problémák is felmerülnek, ilyenformán a szakszervezetek jövője is biztosított. Ismertette a magyar, országos szintű társadalmi párbeszéd elkeserítő helyzetét (NGTT, OKÉT, VKF), kitért a közmunkásokra, a munkaerő képzésének szükségletére és arra, hogy a problémákat elsősorban – érdemi - vitával kell megoldani, ezért Magyarország eleme érdeke, hogy működő társadalmi párbeszédet építsen ki, a tisztességes munkáért tisztességes bért kapjanak a munkavállalók és minél többen belépjenek a szakszervezetekbe.

A felkért előadók után a résztvevők is elmondhatták észrevételeiket. Többek között elhangzott, hogy a tripartizmus része és feltétele egy jól működő gazdaságnak; hogy egyik kormány sem tehetné meg, hogy kihagyja a társadalmi partnereket az országos szintű párbeszédéből (MOSZ); hogy a munka jövőjével már rövid távon is foglalkozni kell és a mai fiatalok már teljesen másképpen állnak a munkához, mint az idősebbek (FES); elhangzott,

hogy a fiatalokat fontos bevonni a szakszervezetekbe, ugyanakkor, amellet, hogy a munka jövőjével foglalkoznak a szakszervezetek, a jelen az, ami számít (LIGA).

Zárásként Kordás László összefoglalta a megbeszélésen elhangzottakat, és megkérte a konföderációk képviselőit, saját szervezeteiken belül foglalkozzanak a témával, mert a szakszervezetek nem maradhatnak ki a fejlődésből.

Kelemen Melinda (LIGA) / György Károly (MSZOSZ)